

StudioNSW
PB 13, 2301 HAMAR
rlb@studionsw.no

Kopi:
Stange kommune, post@stange.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

14.04.2023

Høringsuttalelse, varsel om oppstart av detaljregulering for Gartnerløkka, Stange kommune, Plan ID 351.

Jordvernalliansen i Innlandet er dannet av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø- og fagbevegelse, og arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet. Alliansen består blant annet av LO Innlandet, Naturvernforbundet, Bondelaget, Natur og Ungdom, Bonde- og Småbrukarlaget, Kokkenes Mesterlaug, Bygdeungdomslaget og Bygdekvinnelaget.

Jordvernalliansen viser til brev av 27. februar med varsel om planoppstart av detaljregulering for planområde Gartnerløkka i Bekkelaget/Ottestad i Stange kommune, med høringsfrist 14. april.

Formålet med reguleringsplanen er todelt. Pkt. 1 er å legge til rette for boligbygging med tilhørende infrastruktur på den tidligere gartneritomta Berger («Gartnerløkka»). Pkt. 2 er å avklare adkomstveg til Gartnerløkka i kombinasjon med gang-/sykkelveg mellom Hoberg skole/Maihaugen/øvre Ottestad og Arstad skole/Ottestad ungdomsskole/Ottestadhallen. Det totale planområdet som varsles er på ca. 96 dekar, hvorav ca. 20 dekar for boliger på Gartnerløkka og ca. 76 dekar for adkomst/gang- og sykkelveg på Hobergjordet. Mens selve gartneritomta på 20 dekar er regulert for bebyggelse og anlegg, er hele arealet på Hobergjordet regulert som LNFR (Landbruk) og er i dag dyrka mark, brukt til matproduksjon!

Jordvernalliansen vil minne om at Hobergjordet ble tatt ut som utbyggingsområde fra kommuneplanens arealdel i 2020, med bakgrunn i innsigelse fra Statsforvalteren pga. jordvern.

Det har skjedd ytterligere innskjerping av jordvernet i løpet av åra som er gått siden dette vedtaket ble gjort. Stortinget strammet i juni 2021 inn det nasjonale jordvernålet til at maksimalt 3.000 dekar dyrket mark skal omdisponeres årlig. Det jobbes nå med en ny nasjonal jordvernstrategi som skal vedtas i Stortinget våren 2023, hvor det forventes at årlig omdisponering skal ned til 2.000 dekar.

Omdisponeringen skal dermed betydelig ned de neste åra. Derfor må norske kommuner og private utbyggere nå la være å bygge ned dyrket mark. Uten en tydelig politikk på dette området, vil det ikke

WILPF Norge
Arbeidsforbundet

NORGES
BYGDEUNGDOMSLAG

Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbund

INNLANDET
BONDELAG

Naturvernforbundet

være mulig å nå Stortingets nye jordvernmål. Vi vil minne om at matjord er en knapphetsressurs, og at knapt 3 prosent av Norges landareal er dyrket mark.

Kommunene har en sentral rolle i oppfølgingen av jordvernstrategien. Den kraftige innstrammingen må få konsekvenser for all kommunal og regional arealplanlegging, noe regjeringen også har gitt kommunene tydelige meldinger om:

- Regjeringen ga i brev til alle landets kommuner 8. januar 2021 klar beskjed om å vektlegge jordvern i arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål.
- I felles brev fra Landbruks- og Matdepartementet og Kommunal- og Distriktsdepartementet 23. mars 2022 oppfordret regjeringen alle landets kommuner til å vedta egne jordvernstrategier, og til å vedta egne nullvisjoner for omdisponering av dyrket mark. I brevet fra regjeringen oppfordres kommunene også til å gå gjennom sine allerede vedtatte planer for å finne tidligere omdisponerte arealer som står urørt og som det er mulig å **tilbakeføre** til LNF-område.

Jordvernalliansen kan stilles seg positive til at gartneritomta på Berger omreguleres til boligformål. Men dette forutsetter en adkomstvei til Gartnerløkka som ikke er i konflikt med dyrket mark.

Kommunen fikk i sin tid utarbeidet en mulighetsstudie for adkomst til gartneritomta. Her var det to alternativer som ble utpekt som realistiske. Den ene alternative var adkomstveg kombinert med gang-/sykkelveg over Hobergjordet (alt. E). Det andre alternativet var adkomst fra Gubberudvegen (alt. G). Begge alternativer krever omregulering av dyrket mark. Alternativ G går langs jordekanten mot kommunens tomt for flerbrukshall og skoleområde, delvis på en allerede etablert driftsveg fram til gartneritomta. Dette alternativet vil kreve ca. 5 dekar omdisponering av dyrket mark. Alternativ E over Hobergjordet fra kryss ved Maihaugen til gartneritomta med gang-/sykkelveg vil ha et direkte arealbeslag på ca. 10 dekar. Men dette alternativet deler Hobergjordet i to deler, hvor det blir et restareal nord for den nye vegen på anslagsvis ca. 50 dekar.

Jordvernalliansen ser det som helt urealistisk å anlegge adkomstveg med gang/sykkelveg over dyrket mark, og dermed dele Hobergjordet i to deler som foreslått i planoppstartvarselet. Det framstår som fullstendig umusikalsk å utarbeid denne type planer, sett i lys av innskjerpede krav til jordvern. Det kan også se ut som at en ser fullstendig bort fra tidligere vedtak om bruken av Hobergjordet. Vi viser da til vedtak gjort i kommunens arealplan i 2020, innsigelser fra Statsforvalteren og tydelige signaler fra Stortinget og regjeringen, jfr. avsnitt om jordvernstrategi over.

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

I det videre planarbeidet må en ta utgangspunkt i alt. G som adkomstveg til Gartnerløkka. Vi ser at dette kan føre til noe økt trafikkmengde ved Arstad skole/u-skolen/Ottestadhallen. En bør derfor etter vårt syn se på en løsning hvor adkomst kan kombineres mellom alt. G (Gubberudvegen) og at en i noe grad må kunne benytte vegen inn i eksisterende boligområder nord for gartneritomta (Nordahlvegen).

Jordvernalliansen stiller seg svært undrende til behovet for å anlegg en gang/sykkelveg som foreslått i planoppstartvarselet. Det er i dag godt utbygde gang-/sykkelvegløsninger i området, med lysregulering for kryssing av rv. 222 (Stangevegen) ved Bessa. I kommunens saksframlegg om vegalternativer til gartneritomta, anslås det at en ny gang-/sykkelveg over Hobergjordet vil bli ca. 200 meter kortere for de som går fra Maihaugen/Hoberg til u-skolen/Ottestadhallen. Det foreslås altså å anlegge ny gang-/sykkelveg over Hobergjordet for å spare 3 minutter gange. Dette framstår som så ekstravagant at det er vanskelig å finne ord!

Det foreslåtte alternativet vil gi et restareal nord på Hobergjordet på anslagsvis ca. 50 dekar. Et slikt areal er i seg selv drivverdig som jordbruksjord, men det gir åpenbart en uheldig arrondering i forhold til dagens situasjon. Den nye adkomstvegen er foreslått å gå diagonalt over jordet, noe som gir store vendeteiger ved bruk av moderne landbruksredskap. Jordbruksvanning nord for den nye adkomstvegen vil også bli utfordrende å få til i praksis. Vi vil også påpeke at restarealet vil ha to forskjellige grunneiere, noe som kan føre til interessekonflikter i forhold omregulering av enda større arealer i framtida.

Jordvernalliansen vil sterkt oppfordre til at en i det videre planarbeidet fjerner pkt. 2 i formålet med planen, om gang/sykkelveg over Hobergjordet. Vi har grunn til å tro at ved å kun utrede alt. E som adkomstveg til Gartnerløkka, vil hele planen bli avvist og en mister da muligheten til boligbygging på gartneritomta. Hvis en likevel velger å gå videre med planen slik den foreligger, må det i tillegg utredes alternative adkomstveger til Gartnerløkka som ikke innbefatter gang-/sykkelveg.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr	Odd Erik Kokkin	Stephan Viehmann	Lars Arne Mjørund
Innlandet Bondelag	LO i Innlandet	Naturvernforbundet i Innlandet	Innlandet Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – INNLANDET BONDELAG – INNLANDET NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET